

 T.C. MİLLÎ EĞİTİM
BAKANLIĞI

TÜRK DİLİ VE EDEBİYATI

**02/05/2020 TARİHLİ EBA TV LİSE
YAYININDA ÇÖZÜLEN SORULAR**

1

TÜRK DİLİ VE EDEBİYATI **SORU**

1. Gönümle baş başa düşündüm demin;
Artık bir sihirsiz nefes gibisin.
Şimdi ta içinde bomboş kalbimin
Akisleri sönen bir ses gibisin.

Bu dizelerde aşağıdaki ses olaylarından hangileri vardır?
A) Ünlü düşmesi – ünlü kalınlaşması
B) Ünsüz değişimi – ünsüz türemesi
C) Ünlü düşmesi – ünsüz yumuşaması
D) Ünsüz düşmesi – ünlü daralması
E) Ünsüz benzeşmesi – ünsüz yumuşaması

2

TÜRK DİLİ VE EDEBİYATI **SORU**

2. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde ünlü daralmasına örnek yoktur?
A) Benim size diyeceklerim bu kadar çocuklar, dedi ve sınıftan çıktı.
B) Mezuniyet balosunda birbirinden lezzetli yiyecekler vardı.
C) Geziye katılmak istemeyenler bir dilekçeyle idareye başvuruyormuş.
D) Ahmet Bey'e ulaşılmıyorsa Mete Bey'i arayıp durumu söyleyiniz.
E) Yarın erken gelirim, diye bize haber salmış arkadaşım.

3

TÜRK DİLİ VE EDEBİYATI **SORU**

3. Çocukları parkta oyunattığını söylüyordu.

Bu cümledeki altı çizili sözcükte aşağıdakilerden hangisi yoktur?
A) Kaynaştırma harfi
B) Ünsüz türemesi
C) Ünsüz benzeşmesi
D) Ünsüz değişimi
E) Ünlü düşmesi

4

TÜRK DİLİ VE EDEBİYATI **SORU**

4. Aşağıdaki cümlelerde bulunan ikilemeler oluşum bakımından ikiyeşerli gruplandırıldığında hangisi dışta kalır?
A) İşler bu aralar ağır aksak ilerliyor.
B) Çamura bata çıka ilerlemeye çalışıyoruz.
C) Mırın kırın etmeden derslerine devam etmelsin.
D) Sessiz sakin bir ilçeye yerleşip emekliliğimin tadını çıkarmak istiyorum.
E) Arkadaşım la iyi kötü tam beş yılımız birlikte geçti.

5

TÜRK DİLİ VE EDEBİYATI **SORU**

5. I. Yaşlı kadın çantasını nasıl kaybettiğini yana yakıla anlatıyordu.
II. Bize kutudan çıka çıka bir iki parça eski ev eşyası çıktı.
III. O gün vitrinlere baka baka ilerlerken ilginç bir eşyaya rast gelmiştik.
IV. Bu riskleri bile bile girmişlik ticarete.
V. Elimizdeki para dönerci açmak için ucu ucuna yetti.

Numaralanmış cümlelerin hangisinde ikileme, cümleye "beklenmezlik" anlamı katmaktadır?
A) I B) II C) III D) IV E) V

6

TÜRK DİLİ VE EDEBİYATI

SORU

6. "Geniş" sözcüğü aşağıdakilerin hangisinde nitel anlamda kullanılmıştır?
- A) Biraz geniş bir ev tutsak daha iyi olacak sanırım.
 B) Yeni stadyum için çok geniş bir alan belirlenmiş.
 C) Daha geniş bir açıdan golün tekrarını izlemek lazım.
 D) Bu kadar geniş bir piknik alanı daha önce görmedim.
 E) Biraz geniş düşünmek, insanın fikir ufkunu açar.

7

TÜRK DİLİ VE EDEBİYATI

SORU

7. Aşağıdaki atasözlerinin hangisinde karşıt anlamlı sözcükler bir arada kullanılmıştır?
- A) Dost ile ye, iç; alışveriş etme.
 B) Az veren candan, çok veren maldan.
 C) Bin bilsen de bir bilene danış.
 D) İstedğini söyleyen, istemediğini ıstır.
 E) Danışan dağları aşmış, danışmayan yolu şaşmış.

8

TÜRK DİLİ VE EDEBİYATI

SORU

8. Sait Faik, modern öykümüzün kurucusu kabul edilmekle birlikte onun asıl dikkat çeken yönü ate kemile birindirdiği kahramanlarıyla okurun karşısına çıkmasıdır. Bu cümledeki altı çizili sözle Sait Faik'in öykü kahramanlarının hangi yönü vurgulanmıştır?
- A) Genelde seçkin kişiler olmaları
 B) Her an karşılaşılabilecek kimselerden seçilmeleri
 C) Gerçeklikten uzak olmaları
 D) Bireysel çatışmalar yaşayan, haktan kopuk insanlar olmaları
 E) Sanatçının mesajını okura iletme görevini üstlenmeleri

9

TÜRK DİLİ VE EDEBİYATI

SORU

9. (I) Bulutlar kül olmuş, yağıyor güllerin üstüne. (II) Dünya bir seyir terası, duruyor önümde. (III) Ağaçların yapraklarında hırdıyor gecenin sessizliğinde saçları. (IV) Gece ise gözlerine sürme çekilmiş bir kız gibi kendini naza çekiyor. (V) Güneş uslu bir çocuk, bir köşede bekliyor çıkacağı saati.
- Bu parçada numaralanmış cümlelerin hangisinde benzetme yapılmamıştır?
- A) I B) II C) III D) IV E) V

10

TÜRK DİLİ VE EDEBİYATI

SORU

10. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde dolaylı anlatıma örnek vardır?
- A) Bizim de söyleyeceklerimiz vardı bahara yaza, derken acaba şair hangi duyguları hissetmişti?
 B) Kırınk kıvrımlarımızı unutmanın sevinçlerimizi unutmaktan daha zor olduğunu vurguluyor sanatçı.
 C) Dedem, çocukken uçurtma şenliklerini hiç kaçırmadığını ve çok eğlendiklerini söyledi her zaman.
 D) Ünlü profesör, düzenli spor yapmanın sağlık için çok önemli olduğunu belirtti.
 E) Sürekli çalışma değil, planlı çalışmanın başarıyı getireceğini söyledi babam.

11

TÜRK DİLİ VE EDEBİYATI

SORU

11. Aşağıdaki cümlelerin hangisi hem üslup hem içerikle ilgili bir yargı bildirmektedir?
- A) Sait Faik'in öykülerini okursanız İstanbul'un kıyıda kalmış yaşamlarını canlı sözcüklerle yansıttığını görürsünüz.
 B) Bu eserde dillere pelesenk olmuş sözcüklerin cümlelere ustaca yedirilip karşımıza getirildiğini görmek ayrı bir keyifli doğrusu.
 C) Hayat karşısında ani ve keskin karar vermek isteyen insanların ekseninde yazılan kısa öyküler hepimizin gönül telini titretecek.
 D) Halit Ziya'nın, ömrünün son döneminde romanlarının dilinde yaptığı sadeleştirmeler kimi eleştirmenlerce yadırganmıştır.
 E) "Vefa, semt adından ibaret artık." ön yargısını yıkmak istiyorsanız bu eseri dikkatli bir şekilde okumanızı tavsiye ederim.

12

TÜRK DİLİ VE EDEBİYATI

SORU

12. lûk bir su gibidir içimde yalnızlığım,

I

Yalnızlığım, ruhunda uzak bir ses gibidir.

II

Her sabah ufuklardan mavi şarkılar gelir,

III

Ve her sabah ürperir çimide yalnızlığım.

IV

V

Bu dizelerdeki altı çizili sözcüklerden hangisi hem yapım hem çekim eki almıştır?

A) I B) II C) III D) IV E) V

13

TÜRK DİLİ VE EDEBİYATI

SORU

13. Bu günvadan bir kez gececeğim. Gösterebileceğim herhangi

I

bir davranış ya da yaşayacağım bir iyilik varsa şimdi

II

yapmalıyım. Çünkü bu yolun denüsü yok.

III

Bu parçada numaralanmış sözcükler yapı bakımından

ikişerli eşleştirildiğinde hangisi dışta kalır?

A) I B) II C) III D) IV E) V

14

TÜRK DİLİ VE EDEBİYATI

CEVAP ANAHTARI

1	C	11	A
2	C	12	E
3	B	13	D
4	C		
5	B		
6	E		
7	B		
8	B		
9	C		
10	A		

15